

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

5. května 2015*

„Žaloba na neplatnost — Provádění posílené spolupráce — Vytvoření jednotné patentové ochrany — Nařízení (EU) č. 1257/2012 — Článek 118 první pododstavec SFEU — Právní základ — Článek 291 SFEU — Přenesení pravomocí na orgány mimo Evropskou unii — Zásady autonomie a jednotného použití unijního práva“

Ve věci C-146/13,

jejímž předmětem je žaloba na neplatnost na základě článku 263 SFEU, podaná dne 22. března 2013,

Španělské království, zastoupené E. Chamizo Llatas a S. Centeno Huerta, jako zmocněnkyněmi,

žalobce,

proti

Evropskému parlamentu, zastoupenému M. Gómez-Leal a M. Dean, jakož i U. Rössleinem, jako zmocněnci,

Radě Evropské unie, zastoupené T. Middletonem a F. Florindo Gijónem, jakož i M. Balta a L. Grønfeltdt, jako zmocněnci,

žalovaným,

podporovaným

Belgickým královstvím, zastoupeným C. Pochet, jakož i J.-C. Halleuxem a T. Maternem, jako zmocněnci,

Českou republikou, zastoupenou M. Smolkem a J. Vláčilem, jako zmocněnci,

Dánským královstvím, zastoupeným C. Thorningem a M. Wolff, jako zmocněnci,

Spolkovou republikou Německo, zastoupenou T. Henzem a M. Möllerem, jakož i J. Kemper, jako zmocněnci,

Francouzskou republikou, zastoupenou G. de Berguesem, F.-X. Bréchetem a D. Colasem, jakož i N. Rouam, jako zmocněnci,

Lucemburským velkovévodstvím

Maďarskem, zastoupeným M. Fehérem a K. Szijjártó, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: španělština.

Nizozemským královstvím, zastoupeným M. Bulterman a J. Langerem, jako zmocněnci,

Švédským královstvím, zastoupeným A. Falk, C. Meyer-Seitz a U. Persson, jako zmocněnkyněmi,

Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska, zastoupeným M. Holtem, jako zmocněncem, ve spolupráci s J. Stratford, QC, a T. Mitchesonem, barrister,

Evropskou komisí, zastoupenou I. Martínez del Peral, jakož i T. van Rijnem, B. Smuldersem a F. Bulstem, jako zmocněnci,

vedlejšími účastníky řízení,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, K. Lenaerts, místopředseda, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič (zpravodaj), A. Ó Caoimh, C. Vajda a S. Rodin, předsedové senátů, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Levits, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund a J. L. da Cruz Vilaça, soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. července 2014,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 18. listopadu 2014,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Španělské království se svojí žalobou domáhá zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1257/2012 ze dne 17. prosince 2012, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany (Úř. věst. L 361, s. 1, dále jen „napadené nařízení“).
- 2 Toto nařízení bylo přijato Evropským parlamentem a Radou Evropské unie v návaznosti na rozhodnutí Rady 2011/167/EU ze dne 10. března 2011, kterým se povoluje posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany (Úř. věst. L 76, s. 53, dále jen „rozhodnutí o posílené spolupráci“).

Právní rámec

Mezinárodní právo

Úmluva o udělování evropských patentů

- 3 Úmluva o udělování evropských patentů, která byla podepsána v Mnichově dne 5. října 1973 a vstoupila v platnost dne 7. října 1977, ve znění použitelném na projednávaný spor (dále jen „EPÚ“), v článku 2, nadepsaném „Evropský patent“, stanoví:

„(1) Patenty udělené podle této úmluvy se nazývají evropské patenty.

(2) Evropský patent má v každém smluvním státě, pro který byl udělen, stejný účinek a podléhá stejnému režimu jako národní patent udělený v tomto státě, pokud tato úmluva nestanoví jinak.“

4 Článek 142 EPÚ, nadepsaný „Jednotné patenty“, stanoví:

„(1) Skupina smluvních států, která ve zvláštní dohodě stanovila, že evropský patent udělený pro tyto státy má na celém jejich území jednotnou povahu, může stanovit, že evropský patent lze udělit pouze společně pro všechny tyto státy.

(2) Využije-li skupina smluvních států možnosti uvedené v odstavci 1, použijí se ustanovení této části.“

5 Článek 143 EPÚ, nadepsaný „Zvláštní útvary Evropského patentového úřadu“ (dále jen „EPO“), uvádí:

„(1) Skupina smluvních států může pověřit [EPO] dodatečnými úkoly.

(2) K provádění dodatečných úkolů uvedených v odstavci 1 mohou být v rámci [EPO] vytvořeny zvláštní útvary společné pro státy náležející k této skupině. Tyto zvláštní útvary řídí prezident [EPO]; článek 10 odst. 2 a 3 se použije přiměřeně.“

6 Článek 145 EPÚ, nadepsaný „Užší výbor správní rady“, stanoví:

„(1) Skupina smluvních států může zřídit užší výbor správní rady pro kontrolu činnosti zvláštních útvarů vytvořených podle článku 143 odst. 2; [EPO] poskytne tomuto výboru zaměstnance, prostory a vybavení, nezbytné k plnění jeho úkolů. Prezident [EPO] odpovídá užšímu výboru správní rady za činnost zvláštních útvarů.

(2) Složení, pravomoci a činnost užšího výboru určí skupina smluvních států.“

7 Článek 146 EPÚ zní:

„Pověří-li skupina smluvních států [EPO] dalšími úkoly ve smyslu článku 143, nese tato skupina náklady vzniklé při provádění těchto úkolů Organizací. Byly-li k provádění těchto dodatečných úkolů vytvořeny v [EPO] zvláštní útvary, nese skupina smluvních států náklady na zaměstnance, prostory a vybavení připadající na tyto útvary. Článek 39 odst. 3 a 4, článek 41 a 47 se použijí přiměřeně.“

8 Článek 147 EPÚ, nadepsaný „Platby udržovacích poplatků za jednotné patenty“, stanoví:

„Stanoví-li skupina smluvních států společný sazebník udržovacích poplatků, vypočte se poměrná částka uvedená v článku 39 odst. 1 z tohoto společného sazebníku; minimální částka uvedená v článku 39 odst. 1 platí i pro jednotný patent. Článek 39 odst. 3 a 4 se použije přiměřeně.“

Dohoda o Jednotném patentovém soudu

9 Článek 23 Dohody o Jednotném patentovém soudu, podepsané v Bruselu dne 19. února 2013 (Úř. věst. C 175, s. 1, dále jen „Dohoda o JPS“) uvádí:

„Jednání Soudu je přímo přičitatelné každému smluvnímu členskému státu zvlášť, a to i pro účely článků 258, 259 a 260 Smlouvy o fungování EU, a všem smluvním členským státům společně.“

10 Článek 89 odst. 1 Dohody o JPS stanoví:

„Tato dohoda vstupuje v platnost dne 1. ledna 2014, nebo prvním dnem čtvrtého měsíce následujícího po uložení třinácté ratifikační listiny nebo listiny o přistoupení v souladu s článkem 84, pokud mezi nimi budou listiny tří států, v nichž bylo v platnosti nejvíce evropských patentů v roce předcházejícím roku podpisu dohody, nebo prvním dnem čtvrtého měsíce po vstupu v platnost změn nařízení [Evropského parlamentu a Rady] (EU) č. 1215/2012 [ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. L 351, s. 1)], pokud jde o jeho vztah k této dohodě, podle toho, co nastane nejpozději.“

Unijní právo

11 Body 1, 4, 7, 9 16, 20, 24 a 25 odůvodnění napadaného nařízení zní takto:

„(1) K dosažení cílů Unie uvedených v čl. 3 odst. 3 [SEU] přispívá vytvoření právních podmínek, které podnikům umožňují, aby přizpůsobily svou činnost při výrobě a přeshraniční distribuci výrobků, a poskytují jim větší možnosti a více příležitostí. Mezi právní nástroje, které mají podniky k dispozici, by měla patřit jednotná patentová ochrana v rámci vnitřního trhu nebo alespoň v rámci jeho podstatné části.

[...]

(4) Jednotná patentová ochrana bude podporovat vědeckotechnický pokrok a fungování vnitřního trhu tím, že zajistí, aby byl přístup k patentovému systému snazší, méně nákladný a právně zajištěný. Zvýší rovněž úroveň patentové ochrany tím, že umožní získat jednotnou patentovou ochranu v zúčastněných členských státech a odstraní náklady a složitost pro podniky v celé Unii. Jednotná patentová ochrana by měla být k dispozici majitelům evropského patentu ze zúčastněných členských států i z jiných států bez ohledu na jejich státní příslušnost, bydliště nebo sídlo.

[...]

(7) Jednotné patentové ochrany by mělo být dosaženo přiznáním jednotného účinku evropským patentům ve fázi po udělení patentu, a to na základě tohoto nařízení a ve vztahu ke všem zúčastněným členským státům. Hlavním rysem evropského patentu s jednotným účinkem [(dále jen ‚EPJÚ‘)] by měla být jeho jednotná povaha, to jest že poskytuje jednotnou ochranu a má stejný účinek ve všech zúčastněných členských státech. [EPJÚ] by tudíž mohl být omezen, převeden, zrušen nebo by mohl zaniknout pouze ve vztahu ke všem zúčastněným členským státům. Mělo by být možné poskytnout k [EPJÚ] licenci ve vztahu k celému území zúčastněných členských států nebo jeho části. Aby byl zajištěn jednotný věcný rozsah ochrany vyplývající z jednotné patentové ochrany, měly by mít jednotný účinek pouze evropské patenty, které byly uděleny pro všechny zúčastněné členské státy se stejným souborem nároků. Jednotný účinek přiznaný evropskému patentu by tak měl mít pouze doplňkovou povahu a mělo by se na něj hledět tak, že v rozsahu, v jakém byl základní evropský patent zrušen nebo omezen, vůbec nevznikl.

[...]

(9) [EPJÚ] by měl jeho majiteli poskytovat právo zabránit jakékoli třetí osobě v jednání, proti němuž patent poskytuje ochranu. To by mělo být zajištěno zřízením Jednotného patentového soudu. V otázkách, na které se nevztahuje toto nařízení nebo nařízení Rady (EU) č. 1260/2012 ze dne 17. prosince 2012, kterým se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany, pokud jde o příslušná ustanovení o překladu [(Úř. věst. L 361, s. 89)], by se měly použít ustanovení EPÚ, dohoda o [JPS], včetně ustanovení vymezujících rozsah a omezení uvedeného práva, a vnitrostátní právní předpisy včetně pravidel mezinárodního práva soukromého.

[...]

- (16) Skupina členských států, která využije ustanovení části IX [EPÚ], může pověřit [EPO] určitými úkoly a zřídit v rámci správní rady Evropské patentové organizace užší výbor (dále jen „užší výbor“).

[...]

- (20) Přiměřená výše a rozdělování udržovacích poplatků by měly být stanoveny tak, aby bylo zajištěno, že všechny náklady na úkoly svěřené EPO v souvislosti s jednotnou patentovou ochranou budou plně hrazeny ze zdrojů vytvořených [EPJÚ], a že výnosy z udržovacích poplatků spolu s poplatky, které se mají platit Evropské patentové organizaci ve fázi před udělením patentu, zajistí vyrovnaný rozpočet Evropské patentové organizace.

[...]

- (24) Soudní pravomoc pro [EPJÚ] by měla být stanovena a upravena nástrojem, kterým se zřizuje jednotný systém pro vedení patentových sporů souvisejících s evropskými patenty a [EPJÚ].
- (25) Aby se zajistilo řádné fungování [EPJÚ], ustálenost judikatury a tím i právní jistota a přiměřenost nákladů pro majitele patentů, je nezbytné zřídit jednotný patentový soud, který by se zabýval případy souvisejícími s [EPJÚ]. Je tedy nanejvýš důležité, aby zúčastněné členské státy ratifikovaly Dohodu o [JPS] v souladu se svými vnitrostátními ústavními a parlamentními postupy a aby přijaly nezbytná opatření s cílem zajistit co nejdříve zahájení činnosti tohoto soudu.“

12 Článek 1 napadeného nařízení stanoví:

„1. Tímto nařízením se provádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany povolená rozhodnutím [o posílené spolupráci].

2. Toto nařízení představuje zvláštní dohodu ve smyslu článku 142 [EPÚ].“

13 Článek 2 písm. a) až c) napadeného nařízení stanoví:

„Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) ‚zúčastněným členským státem‘ členský stát, který se účastní posílené spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany na základě rozhodnutí [o posílené spolupráci] nebo na základě rozhodnutí přijatého v souladu s čl. 331 odst. 1 druhým nebo třetím pododstavcem [SFEU] v době, kdy byla podána žádost o jednotný účinek uveden[á] v článku 9;
- b) ‚evropským patentem‘ patent udělený [EPÚ] v souladu s pravidly a postupy stanovenými v [EPÚ];
- c) ‚[EPJÚ]‘, evropský patent, který má na základě tohoto nařízení jednotný účinek v zúčastněných členských státech.“

14 Článek 3 tohoto nařízení uvádí:

„1. Evropský patent udělený se stejným souborem patentových nároků ve vztahu ke všem zúčastněným členským státům má jednotný účinek v zúčastněných členských státech, pokud je jeho jednotný účinek zapsán v rejstříku jednotné patentové ochrany.

Evropský patent, který byl udělen s různým souborem patentových nároků pro různé zúčastněné členské státy, nemá jednotný účinek.

2. [EPJÚ] má jednotnou povahu. Poskytuje jednotnou ochranu a má stejný účinek ve všech zúčastněných členských státech.

[EPJÚ] může být omezen, převeden, nebo zrušen nebo může zaniknout pouze ve vztahu ke všem zúčastněným členským státům.

Licenci k evropskému patentu s jednotným účinkem lze poskytnout ve vztahu k celému území zúčastněných členských států nebo jeho části.

3. U jednotného účinku evropského patentu se má za to, že tento účinek nevznikl v rozsahu, v jakém byl evropský patent zrušen nebo omezen.“

15 Článek 5 odst. 1 až 3 uvedeného nařízení stanoví:

„1. [EPJÚ] poskytuje jeho majiteli právo zabránit jakékoli třetí osobě v jednání, proti němuž tento patent poskytuje ochranu, na území všech zúčastněných členských států, v nichž má jednotný účinek, s výhradou příslušných omezení.

2. Rozsah tohoto práva a jeho omezení jsou jednotné ve všech zúčastněných členských státech, v nichž má patent jednotný účinek.

3. Jednání, proti němuž patent poskytuje ochranu podle odstavce 1, a příslušná omezení tohoto práva, jsou vymezeny právními předpisy, které se použijí na [EPJÚ] v zúčastněném členském státě, jehož právo je právem rozhodným pro [EPJÚ] jakožto předmět vlastnictví podle článku 7.“

16 Článek 7 téhož nařízení stanoví:

„1. S [EPJÚ] jakožto předmětem vlastnictví se zachází v jeho celistvosti a ve všech zúčastněných členských státech jako s národním patentem zúčastněného členského státu, v němž má patent jednotný účinek a v němž podle evropského patentového rejstříku:

- a) měl přihlašovatel své bydliště nebo sídlo nebo hlavní místo podnikání ke dni podání evropské patentové přihlášky nebo
- b) pokud se nepoužije písmeno a), měl přihlašovatel ke dni podání evropské patentové přihlášky své místo podnikání.

2. Jsou-li v evropském patentovém rejstříku zapsány jako společní přihlašovatelé dvě osoby nebo více osob, použije se odst. 1 písm. a) ve vztahu k přihlašovateli, který je uveden jako první. Pokud to není možné, použije se odst. 1 písm. a) ve vztahu k dalšímu z uvedených přihlašovatelů v pořadí, v jakém jsou v zápisu uvedeni. Nelze-li odst. 1 písm. a) použít ve vztahu k žádnému ze společných přihlašovatelů, použije se odpovídajícím způsobem odst. 1 písm. b).

3. Pokud žádný přihlašovatel nemá pro účely odstavce 1 nebo 2 své bydliště nebo sídlo, hlavní místo podnikání ani jedno z míst podnikání v zúčastněném členském státu, v němž má patent jednotný účinek, zachází se s [EPJÚ] jakožto předmětem vlastnictví v jeho celistvosti a ve všech zúčastněných členských státech jako s národním patentem státu, kde má podle čl. 6 odst. 1 [EPÚ] své sídlo Evropská patentová organizace.

4. Nabytí práva nemůže být závislé na zápisu do národního patentového rejstříku.“

17 Článek 9 napadeného nařízení, nadepsaný „Administrativní úkoly v rámci Evropské patentové organizace“, stanoví:

„1. Zúčastněné členské státy pověří [EPO] ve smyslu článku 143 [EPÚ] těmito úkoly, které mají být prováděny v souladu s vnitřními předpisy [EPO]:

- a) správa žádostí majitelů evropských patentů o jednotný účinek;
- b) zařazení rejstříku jednotné patentové ochrany do evropského patentového rejstříku a správa rejstříku jednotné patentové ochrany;
- c) příjem a zaznamenávání nabídek licencí podle článku 8, jejich zpětvzetí a licenčních závazků majitele [EPJÚ] přijatých v rámci mezinárodních standardizačních orgánů;
- d) zveřejňování překladů podle článku 6 nařízení (EU) č. 1260/2012 během přechodného období podle uvedeného článku;
- e) výběr a správa udržovacích poplatků za [EPJÚ] za roky následující po roce, ve kterém je v Evropském patentovém věstníku zveřejněno oznámení o udělení evropského patentu; v případě pozdní úhrady udržovacích poplatků, pokud je taková platba učiněna do šesti měsíců od data splatnosti, výběr a správa dodatečných poplatků, jakož i rozdělování části vybraných udržovacích poplatků mezi zúčastněné členské státy;
- f) správa systému náhrad nákladů na překlady uvedeného v článku 5 nařízení (EU) č. 1260/2012;
- g) zajištění toho, aby žádosti majitele patentu o jednotný účinek evropského patentu byly předloženy v jazyce řízení podle čl. 14 odst. 3 [EPÚ] do jednoho měsíce od zveřejnění oznámení o udělení patentu v Evropském patentovém věstníku, a
- h) zajištění toho, aby byl jednotný účinek uveden v rejstříku jednotné patentové ochrany, pokud byla žádost o jednotný účinek podána, aby byla žádost během přechodného období podle článku 6 nařízení Rady (EU) č. 1260/2012 předložena spolu s překlady podle uvedeného článku a aby byl [EPO] informován o všech omezeních, převodech a zrušeních [EPJÚ] a licencích k nim.

2. Zúčastněné členské státy zajistí, aby při plnění jejich mezinárodní[ch] závazků přijatých v rámci [EPÚ] bylo dodržováno toto nařízení, a budou za tímto účelem spolupracovat. Zúčastněné členské státy jakožto smluvní státy [EPÚ] zajistí řízení činností souvisejících s úkoly uvedenými v odstavci 1 tohoto článku a dohled nad nimi a zajistí, aby byla výše udržovacích poplatků stanovena v souladu s článkem 12 tohoto nařízení a aby byly podíly pro rozdělení udržovacích poplatků stanoveny v souladu s článkem 13 tohoto nařízení.

Za tím účelem zřídí v rámci správní rady Evropské patentové organizace užší výbor (dále jen „užší výbor“) ve smyslu článku 145 [EPÚ].

Užší výbor tvoří zástupci zúčastněných členských států a jeden zástupce Komise coby pozorovatel a jejich náhradníci, kteří tyto zástupce zastupují po dobu jejich nepřítomnosti. Členům užšího výboru mohou být nápomocni poradci či odborníci.

Užší výbor přijímá rozhodnutí s náležitým ohledem na postoj Komise a v souladu s pravidly stanovenými v čl. 35 odst. 2 [EPÚ].

3. Zúčastněné členské státy zajistí účinnou právní ochranu u příslušného soudu jednoho či několika zúčastněných členských států proti rozhodnutím přijatým [EPO] při provádění úkolů uvedených v odstavci 1.“

18 Článek 18 napadeného nařízení uvádí:

„1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2. Použije se ode dne 1. ledna 2014, nebo ode dne vstupu Dohody o [JPS] v platnost, podle toho, co nastane později.

Odchylně od čl. 3 odst. 1 a 2 a čl. 4 odst. 1 má evropský patent, jehož jednotný účinek je zapsán v rejstříku jednotné patentové ochrany, jednotný účinek pouze v zúčastněných členských státech, ve kterých má jednotný patentový soud ke dni zápisu do rejstříku výlučnou pravomoc pro [EPJÚ].

3. Každý zúčastněný členský stát oznámí Komisi, že ratifikoval dohodu [o JPS], v okamžiku uložení ratifikační listiny. Komise zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* den vstupu dohody [o JPS] v platnost a seznam členských států, které dohodu ke dni jejího vstupu v platnost ratifikovaly. Poté pravidelně aktualizuje seznam zúčastněných členských států, které dohodu [o JPS] ratifikovaly, a zveřejňuje tento aktualizovaný seznam v *Úředním věstníku Evropské unie*.

4. Zúčastněné členské státy zajistí, aby opatření uvedená v článku 9 byla přijata do dne použitelnosti tohoto nařízení.

5. Každý zúčastněný členský stát zajistí, aby opatření uvedená v čl. 4 odst. 2 byla přijata do dne použitelnosti tohoto nařízení, nebo jedná-li se o zúčastněný členský stát, v němž jednotný patentový soud nemá ke dni použitelnosti tohoto nařízení výlučnou pravomoc pro [EPJÚ], do dne, od něhož má tento soud v takovém zúčastněném členském státě výlučnou pravomoc.

6. Jednotnou patentovou ochranu lze požadovat pro všechny evropské patenty udělené ode dne použitelnosti tohoto nařízení.“

Řízení před Soudním dvorem a návrhová žádání účastníků řízení

19 Návrhem došlým kanceláři Soudního dvora dne 22. března 2013 podalo Španělské království projednávanou žalobu.

20 Rozhodnutími předsedy Soudního dvora ze dne 12. září 2013 bylo v souladu s čl. 131 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora povoleno vedlejší účastenství Belgického království, České republiky, Dánského království, Spolkové republiky Německo, Francouzské republiky, Lucemburského velkovévodství, Maďarska, Nizozemského království, Švédského království, Spojeného království Velké Británie a Severního Irska a Evropské komise na podporu návrhových žádání Parlamentu a Rady.

21 Španělské království navrhuje, aby Soudní dvůr:

— určil, že napadené nařízení je právně nicotné, nebo podpůrně toto nařízení zrušil v plném rozsahu;

— podpůrně zrušil:

— článek 9 odst. 1 napadeného nařízení v plném rozsahu a článek 9 odst. 2 téhož nařízení v rozsahu uvedeném v rámci páteho žalobního důvodu a

— článek 18 odst. 2 tohoto nařízení v plném rozsahu, jakož i všechny odkazy obsažené v napadeném nařízení na jednotný patentový soud jakožto soudní režim EPJÚ a zdroj jeho práva a

— uložil Parlamentu a Radě náhradu nákladů řízení.

- 22 Parlament a Rada, k nimž se připojují všichni vedlejší účastníci řízení, navrhují, aby Soudní dvůr:
- zamítl žalobu a
  - uložil Španělskému království náhradu nákladů řízení.

K žalobě

- 23 Španělské království uplatňuje na podporu své žaloby sedm žalobních důvodů, které vychází z nerespektování hodnot právního státu, nedostatku právního základu, zneužití pravomoci, porušení čl. 291 odst. 2 SFEU a podpůrně zásad vyjádřených v rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7), porušení týchž zásad z důvodu pověření EPO určitými administrativními úkoly souvisejícími s EPJÚ, a pokud jde o šestý a sedmý žalobní důvod, z porušení zásad autonomie a jednotného použití unijního práva.

K prvnímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nerespektování hodnot právního státu

Argumentace účastníků řízení

- 24 Španělské království tvrdí, že napadené nařízení musí být zrušeno z důvodu, že nerespektuje hodnoty právního státu připomenuté v článku 2 SEU. Toto nařízení upravuje ochranu plynoucí z evropského patentu, zatímco správní postup předcházející udělení tohoto patentu se vymyká soudnímu přezkumu, jenž by zaručil správné a jednotné uplatňování unijního práva a ochranu základních práv, čímž je porušena zásada účinné soudní ochrany. Španělské království dodává, že nelze připustit, aby uvedené nařízení „včleňovalo“ do unijního právního řádu akty pocházející od mezinárodního orgánu, který nepodléhá výše zmíněným zásadám, a aby unijní právní předpisy začlenily do své právní úpravy mezinárodní systém, v němž není zaručeno respektování ústavních zásad zakotvených ve Smlouvě o FEU. Uvedený členský stát v této souvislosti uvádí, že stížnostní senáty a velký stížnostní senát EPO jsou orgány zřízenými v rámci tohoto úřadu, které nejsou vůči posledně zmíněnému nezávislé. Dále uvádí, že rozhodnutí těchto stížnostních senátů a velkého stížnostního senátu nepodléhají žádnému soudnímu přezkumu, neboť Evropská patentová organizace požívá jurisdikční a exekuční imunity.
- 25 Parlament po připomenutí, že systém EPJÚ vychází z racionální volby učiněné unijním normotvůrcem, kterému je přiznána široká posuzovací pravomoc, má za to, že úroveň ochrany práv jednotlivců poskytované napadeným nařízením a zaručené souběžně EPÚ a jednotným patentovým soudem je slučitelná se zásadami právního státu. Proti správním rozhodnutím EPO souvisejícím s udělením EPJÚ lze podat správní stížnosti k různým útvarům v rámci EPO. Úroveň ochrany přiznané jednotlivcům v rámci EPÚ byla přitom shledána přijatelnou členskými státy, které jsou všechny stranami této úmluvy.
- 26 Rada tvrdí, že první žalobní důvod je nejasný. Tento orgán má za to, že přenesení pravomocí na mezinárodní orgán je v souladu s ochranou lidských práv, pokud jsou základní práva v rámci dotyčného orgánu chráněna rovnocenným způsobem. Tak je tomu podle Rady v projednávané věci. Podpůrně Rada tvrdí, že čl. 9 odst. 3 napadeného nařízení ukládá členským státům povinnost zaručit účinnou soudní ochranu.
- 27 Vedlejší účastníci řízení v zásadě sdílejí argumenty Parlamentu a Rady. Belgické království, Spolková republika Německo, Francouzská republika a Švédské království nicméně zdůrazňují, že uvedený žalobní důvod je irelevantní.

Závěry Soudního dvora

- 28 Je nesporné, že napadené nařízení představuje podle jeho článku 1 zvláštní dohodu ve smyslu článku 142 EPÚ, nadepsaného „Jednotné patenty“. Z tohoto ustanovení vyplývá, že smluvní státy této dohody souhlasí s tím, že evropské patenty udělené pro tyto státy budou mít na celém jejich území jednotnou povahu, a mohou mimo jiné stanovit, že evropský patent lze udělit pouze společně pro všechny tyto státy.
- 29 Napadené nařízení zavádí za tímto účelem právní podmínky, které umožňují přiznat na území zúčastněných členských států takovou povahu evropskému patentu, jenž byl dříve udělen EPO na základě ustanovení EPÚ. Bod 7 odůvodnění napadeného nařízení v tomto ohledu upřesňuje, že jednotné ochrany, která je striktně druhotná, by mělo být dosaženo „přiznáním jednotného účinku evropským patentům ve fázi po udělení patentu, a to na základě tohoto nařízení a ve vztahu ke všem zúčastněným členským státům“. Jak vyplývá výslovně z definic uvedených v čl. 2 písm. b) a c) napadeného nařízení, EPJÚ je evropský patent, tj. patent udělený EPO v souladu s pravidly a postupy stanovenými v EPÚ, který má jednotný účinek v zúčastněných členských státech.
- 30 Z výše uvedeného vyplývá, že napadené nařízení nemá v žádném případě za cíl upravit, byť částečně, podmínky udělování evropských patentů, které jsou upraveny výlučně EPÚ, a nikoli unijním právem, a že ani „nezačleňuje“ postup při udělování evropských patentů stanovený v EPÚ do unijního práva.
- 31 Naproti tomu z kvalifikace napadeného nařízení jako „zvláštní dohoda ve smyslu článku 142 EPÚ“, kterou Španělské království nezpochybňuje, nutně vyplývá, že se toto nařízení omezuje jednak na stanovení podmínek, za nichž může být evropskému patentu, který byl dříve udělen EPO v souladu s ustanoveními EPÚ, přiznán na žádost jeho majitele jednotný účinek, a jednak na definování tohoto jednotného účinku.
- 32 Z toho plyne, jak uvedl generální advokát v bodě 61 stanoviska, že první žalobní důvod, kterým je zpochybňována legalita správního postupu před udělením evropského patentu z hlediska unijního práva, je irelevantní, a proto musí být zamítnut.

K druhému žalobnímu důvodu, vycházejícímu z nedostatku právního základu napadeného nařízení

Argumentace účastníků řízení

- 33 Španělské království tvrdí, že čl. 118 první pododstavec SFEU nebyl náležitým právním základem k přijetí napadeného nařízení a že toto nařízení musí být považováno za právně nicotné. Toto nařízení podle uvedeného členského státu postrádá věcný obsah a jeho přijetí nedoprovázela opatření, jež by zaručovala jednotnou ochranu práv duševního vlastnictví v Unii, ani nesbližovalo za tímto účelem právní předpisy členských států.
- 34 Uvedené nařízení se prezentuje jako zvláštní dohoda ve smyslu článku 142 EPÚ, která podle svého nadpisu provádí posílenou spolupráci v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany. Nicméně předmět a cíl tohoto nařízení neodpovídají právnímu základu, o který se toto nařízení opírá.
- 35 Napadené nařízení totiž neuvádí jednání, proti kterému zajišťuje EPJÚ ochranu, a nesprávně odkazuje na použitelné vnitrostátní právo, jelikož EPJÚ byl vytvořen Uníí a členské státy mohou podle Španělského království vykonávat svou pravomoc pouze v rozsahu, v jakém ji Unie nevykonala. Pokud jde dále o účinky EPJÚ, uvedené nařízení odkazuje na Dohodu o JPS, která je smlouvou mezinárodního práva veřejného uzavřenou členskými státy účastnicími se posílené spolupráce, s výjimkou Polské republiky, a Italskou republikou. Tento odkaz však porušuje zásadu autonomie unijního právního řádu. V projednávané věci bylo uvedené nařízení zbaveno svého obsahu, neboť „sblížování právních předpisů“ bylo přeneseno do ustanovení Dohody o JPS.

- 36 Parlament a Rada tvrdí, že článek 118 SFEU je náležitým právním základem k přijetí napadeného nařízení. Tento článek nevyžaduje úplnou harmonizaci vnitrostátních právních předpisů za podmínky, že bude vytvořeno právo duševního vlastnictví, které poskytuje jednotnou ochranu v zúčastněných členských státech.
- 37 Uvedené nařízení podle nich splňuje vzhledem k jeho předmětu a obsahu výše uvedenou podmínku, neboť zavádí EPJÚ, který poskytuje jednotnou ochranu na území zúčastněných členských států, a vymezuje znaky, rozsah a účinky jednotného patentu.
- 38 Vedlejší účastníci řízení, kteří se vyjádřili k druhému žalobnímu důvodu, sdílejí názor Parlamentu a Rady.

Závěry Soudního dvora

- 39 Podle ustálené judikatury se musí volba právního základu unijního aktu zakládat na objektivních skutečnostech, které mohou být předmětem soudního přezkumu, mezi něž patří zejména cíl a obsah tohoto aktu (rozsudky Komise v. Rada, C-377/12, EU:C:2014:1903, bod 34 a citovaná judikatura, jakož i Spojené království v. Rada, C-81/13, EU:C:2014:2449, bod 35).
- 40 Je třeba připomenout, že čl. 118 první pododstavec SFEU zmocňuje unijního normotvůrce k přijetí opatření o vytvoření evropských práv duševního vlastnictví, která zajistí jednotnou ochranu práv duševního vlastnictví v Unii. Toto ustanovení, které bylo do Smlouvy o FEU začleněno Lisabonskou smlouvou, specificky odkazuje na vytvoření a fungování vnitřního trhu, který podle článku 4 SFEU spadá do sdílených pravomocí Unie (v tomto smyslu viz rozsudek Španělsko a Itálie v. Rada, C-274/11 a C-295/11, EU:C:2013:240, body 16 až 26).
- 41 Pokud jde o výraz „v Unii“, obsažený ve výše uvedeném ustanovení, Soudní dvůr též shledal, že jelikož je pravomoc svěřená tímto článkem vykonávána na základě posílené spolupráce, evropské právo k duševnímu vlastnictví takto vytvořené a jednotná ochrana, kterou toto právo přiznává, nemusí platit v celé Unii, nýbrž pouze na území zúčastněných členských států (v tomto smyslu viz rozsudek Španělsko a Itálie v. Rada, C-274/11 a C-295/11, EU:C:2013:240, body 67 a 68).
- 42 Je proto třeba určit, zda napadené nařízení s ohledem na jeho cíl a obsah stanoví opatření, která zajišťují jednotnou ochranu práv duševního vlastnictví na území zúčastněných členských států, a tudíž zda mohlo být platně založeno, jak to tvrdí Parlament, Rada a vedlejší účastníci řízení, na čl. 118 prvním pododstavci SFEU, který je jako právní základ zmíněn v preambuli uvedeného nařízení.
- 43 Pokud jde o cíl napadeného nařízení, je třeba uvést, že podle jeho čl. 1 odst. 1 má toto nařízení za cíl „vytvoření jednotné patentové ochrany“, jež by podle bodu 1 odůvodnění tohoto nařízení měla patřit mezi právní nástroje, které mají podniky k dispozici k tomu, aby jim bylo zejména umožněno, aby přizpůsobily svou činnost při výrobě a přeshraniční distribuci výrobků. Bod 4 odůvodnění uvedeného nařízení tento cíl potvrzuje, když zdůrazňuje nutnost zvýšit úroveň patentové ochrany tím, že podnikům umožní získat jednotnou patentovou ochranu v zúčastněných členských státech a odstraní náklady a složitost pro podniky v celé Unii.
- 44 Pokud jde o obsah napadeného nařízení, je nutno konstatovat, že jeho ustanovení vyjadřují v jeho vymezení znaků EPJÚ vůli unijního normotvůrce zajistit jednotnou ochranu na území zúčastněných členských států.
- 45 Napadené nařízení totiž v čl. 3 odst. 1 stanoví, že evropský patent udělený se stejným souborem patentových nároků ve vztahu ke všem zúčastněným členským státům má jednotný účinek v zúčastněných členských státech, pokud je jeho jednotný účinek zapsán v rejstříku jednotné patentové

ochrany. Článek 3 odst. 2 tohoto nařízení mimoto stanoví, že EPJÚ má jednotnou povahu a poskytuje jednotnou ochranu a má stejný účinek ve všech zúčastněných členských státech a že může být omezen, převeden nebo zrušen nebo může zaniknout pouze ve vztahu ke všem zúčastněným členským státům.

- 46 V tomto ohledu umožňuje určení jediného vnitrostátního práva použitelného na území všech zúčastněných členských států, jehož hmotněprávní normy vymezují jednání, proti kterým poskytuje EPJÚ ochranu, jakož i jeho znaky jakožto předmětu vlastnictví, zajistit jednotnou povahu takto poskytnuté ochrany.
- 47 Na rozdíl od evropských patentů udělených v souladu s pravidly stanovenými v EPÚ, která v každém státě, který je stranou této úmluvy, zajišťují ochranu, jejíž rozsah je vymezen vnitrostátním právem každého státu, totiž jednotná ochrana poskytovaná EPJÚ vyplývá z použití čl. 5 odst. 3 a článku 7 napadeného nařízení, které zaručují, že se určené vnitrostátní právo uplatní na území všech zúčastněných členských států, ve kterých má tento patent jednotný účinek.
- 48 K argumentu Španělského království, že napadené nařízení „postrádá věcný obsah“, je třeba uvést, jak to učinil generální advokát v bodě 89 stanoviska, že tím, že článek 118 SFEU, který je součástí kapitoly 3 hlavy VII Smlouvy o FEU, týkající se „sbližování právních předpisů“, zmiňuje přijetí „opatření o vytvoření evropských práv duševního vlastnictví, která zajistí jednotnou ochranu práv duševního vlastnictví v Unii“, nutně nevyžaduje, aby unijní normotvůrce plně a vyčerpávajícím způsobem harmonizoval všechny aspekty práva duševního vlastnictví.
- 49 Navzdory skutečnosti, že napadené nařízení nepodává výčet jednání, proti kterým zajišťuje EPJÚ ochranu, je přitom tato ochrana přesto jednotná, jelikož nezávisle na přesném rozsahu hmotněprávní ochrany plynoucí z EPJÚ na základě použitelného vnitrostátního práva v souladu s článkem 7 napadeného nařízení bude tato ochrana pro zmíněný EPJÚ platit na území všech zúčastněných členských států, v nichž má uvedený patent jednotný účinek.
- 50 Unijní normotvůrce navíc v bodě 9 odůvodnění napadeného nařízení uvedl, že rozsah a omezení práva přiznaného majiteli EPJÚ zabránit jakékoli třetí osobě v jednání, proti němuž tento patent poskytuje ochranu na území všech zúčastněných členských států, v nichž má jednotný účinek, by se měly použít na otázku, na které se nevztahuje toto nařízení nebo nařízení č. 1260/2012.
- 51 Z výše uvedených úvah vyplývá, že jednotná patentová ochrana zavedená napadeným nařízením je způsobilá zamezit rozdílům v patentové ochraně v zúčastněných členských státech, a tudíž směřuje k jednotné ochraně ve smyslu čl. 118 prvního pododstavce SFEU.
- 52 Z toho vyplývá, že toto ustanovení je náležitým právním základem k přijetí napadeného nařízení.
- 53 Druhý žalobní důvod je tedy třeba zamítnout.

Ke třetímu žalobnímu důvodu, vycházejícímu ze zneužití pravomoci

Argumentace účastníků řízení

- 54 Španělské království tvrdí, že Parlament a Rada zneužily pravomoci. Toto zneužití vyplývá z toho, že napadené nařízení, které je podle Španělského království „prázdnou skořápkou“, neobsahuje žádnou právní úpravu, jež by zajišťovala jednotnou ochranu práv duševního vlastnictví v Unii. Na rozdíl od toho, co tvrdí Parlament, Soudní dvůr o této otázce v rozsudku Španělsko a Itálie v. Rada (C-274/11 a C-295/11, EU:C:2013:240) nerozhodl.

- 55 Parlament a Rada, podporované všemi vedlejšími účastníky řízení, navrhuji zamítnutí třetího žalobního důvodu. Parlament zdůrazňuje, že Soudní dvůr v rozsudku Španělsko a Itálie v. Rada (C-274/11 a C-295/11, EU:C:2013:240) odmítl argumentaci Španělského království a Italské republiky vycházející ze zneužití pravomoci. Rada dodává, že napadené nařízení a vytvoření EPJÚ podporují naplnění unijních cílů, neboť majitel evropského patentu, který si přeje získat ochranu ve všech 25 členských státech účastnících se posílené spolupráce, by byl v případě, že by EPJÚ neměl jednotný účinek, povinen nechat validovat tento patent v každém z uvedených členských států, přičemž uvedený patent by musel být potvrzen a v případě sporu hájen samostatně v každém z uvedených členských států.

Závěry Soudního dvora

- 56 Podle ustálené judikatury je akt poškozen zneužitím pravomoci pouze tehdy, pokud se na základě objektivních, relevantních a shodujících se nepřímých důkazů ukáže, že byl přijat za výlučným nebo přinejmenším rozhodujícím účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou cíle, pro které byla daná pravomoc svěřena, nebo vyhnout se postupu zvláště upravenému Smlouvou o FEU pro vyrovnání se s okolnostmi daného případu (rozsudky Fedesa a další, C-331/88, EU:C:1990:391, bod 24, jakož i Španělsko a Itálie v. Rada, C-274/11 a C-295/11, EU:C:2013:240, bod 33 a citovaná judikatura).
- 57 V projednávané věci však Španělské království neprokázalo, že napadené nařízení bylo přijato za výlučným nebo přinejmenším rozhodujícím účelem dosáhnout jiných cílů, než jsou cíle, pro které byla daná pravomoc svěřena a které jsou uvedeny v čl. 1 odst. 1 uvedeného nařízení, nebo vyhnout se postupu zvláště upravenému Smlouvou o FEU pro vyrovnání se s okolnostmi daného případu.
- 58 V rámci žalobního důvodu vycházejícího ze zneužití pravomoci se totiž Španělské království omezuje na zopakování své argumentace, podle které napadené nařízení neobsahuje žádnou právní úpravu, jež by zajišťovala jednotnou ochranu práv duševního vlastnictví v Unii. Tato argumentace však již byla odmítnuta v rámci druhého žalobního důvodu.
- 59 Z toho vyplývá, že ani třetí žalobní důvod není opodstatněný a musí být zamítnut.

Ke čtvrtému a pátému žalobnímu důvodu, vycházejícím z porušení čl. 291 odst. 2 SFEU a zásad vyjádřených v rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7)

Argumentace účastníků řízení

- 60 V rámci čtvrtého žalobního důvodu zpochybňuje Španělské království svěřeni zúčastněným členským státům působícím v užším výboru správní rady Evropské patentové organizace pravomoci ke stanovení výše udržovacích poplatků a podílů pro jejich rozdělení, stanovené v čl. 9 odst. 2 napadeného nařízení. Svěřeni takovéto prováděcí pravomoci zúčastněným členským státům je podle Španělského království porušením článku 291 SFEU a zásad vyjádřených v rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7).
- 61 Španělské království tvrdí, že článek 291 SFEU nedovoluje normotvůrci přenést uvedenou pravomoc na zúčastněné členské státy. Odstavec 1 tohoto článku se neuplatní a odstavec 2 téhož článku stanoví, že jsou-li pro provedení právně závazných aktů Unie nezbytné jednotné podmínky, svěří tyto akty prováděcí pravomoci Komisi nebo Radě. Tato podmínka uplatnění zmíněného odstavce 2 je vzhledem ke znění čl. 9 odst. 2 napadeného nařízení podle Španělského království v projednávané věci zjevně splněna.

- 62 Pro případ, že by Soudní dvůr shledal, že čl. 291 odst. 2 SFEU porušen nebyl, Španělské království podpůrně tvrdí, že přenesení předmětné pravomoci nesplňuje podmínky stanovené v rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7), potvrzeném rozsudky Romano (98/80, EU:C:1981:104), Tralli v. ECB (C-301/02 P, EU:C:2005:306), jakož i Spojené království v. Parlament a Rada (C-270/12, EU:C:2014:18).
- 63 V rámci pátého žalobního důvodu Španělské království tvrdí, že čl. 9 odst. 1 napadeného nařízení, který některými administrativní úkoly pověřuje EPO, porušuje zásady vyjádřené v rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7). Na rozdíl od toho, co tvrdí vícero vedlejších účastníků řízení, se jedná o unijní pravomoci, a nikoli o vlastní pravomoci členských států. Ačkoli objektivní odůvodnění tohoto pověření může podle tohoto členského státu spočívat v expertíze EPO v dotyčné oblasti, takovéto pověření se nemůže týkat pravomocí zahrnujících široký prostor pro uvážení. Správa systému náhrad nákladů na překlady uvedeného v článku 5 nařízení č. 1260/2012, stanovená v čl. 9 odst. 1 písm. f) napadeného nařízení, přitom zahrnuje široký prostor pro uvážení. Kromě toho EPO používá výsady jurisdikční a exekuční imunity, a tudíž jeho akty nepodléhají soudnímu přezkumu.
- 64 V odpověď na čtvrtý žalobní důvod Parlament uvádí, že svěřením některých pravomocí agenturám bylo vždy výjimkou z pravidel Smlouvy v oblasti uplatňování unijního práva, která je právně přijatelná za určitých podmínek. Kromě toho se zamýšlí nad otázkou relevance rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7) v případě svěřením pravomocí takovému mezinárodnímu orgánu, jako je užší výbor správní rady Evropské patentové organizace.
- 65 Rada má za to, že pokud unijní orgány v souladu s čl. 291 odst. 1 SFEU přijmou právně závazné akty, odpovědnost za přijetí náležitých prováděcích opatření přísluší členským státům. Pouze v případě, že jsou pro provedení uvedených aktů nezbytné jednotné podmínky, přijme prováděcí opatření Komise, nebo případně Rada, v souladu s čl. 291 odst. 2 SFEU. V tomto ohledu nepodložilo Španělské království své tvrzení, že by stanovení výše udržovacích poplatků a podílů pro jejich rozdělení mělo být na unijní úrovni prováděno jednotně. Z toho podle Rady plyne, že rozsudek Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7) je v projednávané věci irelevantní.
- 66 Parlament a Rada jsou každopádně názoru, že podmínky stanovené v rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7) jsou splněny.
- 67 V odpověď na pátý žalobní důvod Parlament a Rada uvádějí, že judikatura plynoucí z rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7) se z důvodů uvedených v jejich odpovědi na čtvrtý žalobní důvod neuplatní. Tyto orgány dodávají, že úkol uvedený v čl. 9 odst. 1 písm. f) napadeného nařízení podléhá na rozdíl od jiných úkolů uvedených v čl. 9 odst. 1 tohoto nařízení kritériím stanoveným nepřímo prostřednictvím odkazu na článek 5 nařízení č. 1260/2012. Ačkoli Španělské království tvrdí opak, EPO nepožívá naprosté volnosti, pokud jde o plnění uvedeného úkolu. Zejména posouzení, jež má provést EPO, je spíše administrativního nebo technického rázu než politického rázu. Parlament rovněž připomíná, že v užším výboru správní rady Evropské patentové organizace zasedá jeden zástupce Komise coby pozorovatel. Pokud jde o údajnou neexistenci soudního přezkumu, Parlament a Rada odkazují na argumenty, které již v tomto ohledu uvedly.
- 68 Vedlejší účastníci řízení se ztotožňují s argumenty Parlamentu a Rady.

Závěry Soudního dvora

- 69 První argument uplatněný na podporu čtvrtého žalobního důvodu vychází z porušení čl. 291 odst. 2 SFEU. Druhý argument uplatněný na podporu čtvrtého i pátého žalobního důvodu se týká porušení zásad vyjádřených v rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7).

- 70 Pokud jde zaprvé o argument vycházející z porušení čl. 291 odst. 2 SFEU, je nesporné, že jak bylo připomenuto v bodě 28 tohoto rozsudku, napadené nařízení představuje zvláštní dohodu ve smyslu článku 142 EPÚ, takže se na takovou dohodu použijí ustanovení části IX uvedené úmluvy, týkající se zvláštních dohod, která zahrnuje články 142 až 149 této úmluvy.
- 71 Podle článků 143 a 145 EPÚ může skupina smluvních států za využití ustanovení části IX EPÚ pověřit EPO úkoly a vytvořit užší výbor správní rady Evropské patentové organizace, jak to připomíná bod 16 odůvodnění napadeného nařízení. Kromě toho článek 146 EPÚ stanoví, že pověří-li skupina smluvních států EPO dalšími úkoly ve smyslu článku 143 této úmluvy, nese tato skupina náklady vzniklé při provádění těchto úkolů Evropské patentové organizaci.
- 72 Právě za účelem provedení výše uvedených ustanovení článek 9 napadeného nařízení v odstavci 1 stanoví, že zúčastněné členské státy pověří EPO řadou úkolů, jejichž výčet podává, a v odstavci 2 stanoví, že zúčastněné členské státy jakožto smluvní státy EPÚ zajistí řízení činností souvisejících s uvedenými úkoly a dohled nad nimi a zajistí, aby byly výše udržovacích poplatků a podílů pro jejich rozdělení stanoveny v souladu s ustanoveními tohoto nařízení. Bod 20 odůvodnění uvedeného nařízení v tomto ohledu upřesňuje, že přiměřená výše a rozdělování udržovacích poplatků by měly být stanoveny tak, aby bylo zajištěno, že všechny náklady na úkoly svěřené EPO v souvislosti s jednotnou patentovou ochranou budou plně hrazeny ze zdrojů vytvořených EPJÚ.
- 73 Z výše uvedených úvah vyplývá, že výše udržovacích poplatků uvedených v čl. 9 odst. 2 napadeného nařízení musí nutně pokrývat náklady vynaložené EPO na plnění dodatečných úkolů, které mu mají být podle článku 143 EPÚ svěřeny zúčastněnými členskými státy.
- 74 Tyto úkoly jsou přitom vnitřně spjaty s prováděním jednotné patentové ochrany, která byla vytvořena napadeným nařízením.
- 75 Je tudíž třeba dospět k závěru, že na rozdíl od toho, co tvrdí někteří vedlejší účastníci řízení, stanovení výše udržovacích poplatků a podílů pro jejich rozdělení, uvedené v čl. 9 odst. 2 napadeného nařízení, je provedením právně závazného aktu Unie ve smyslu čl. 291 odst. 1 SFEU.
- 76 Podle znění posledně zmíněného ustanovení přijímají veškerá nezbytná vnitrostátní právní opatření k provedení právně závazných aktů Unie členské státy.
- 77 Pouze v případě, že jsou pro provedení právně závazných aktů Unie nezbytné jednotné podmínky, svěří tyto akty v souladu s čl. 291 odst. 2 SFEU prováděcí pravomoci Komisi nebo ve zvláštních, náležitě odůvodněných případech a v případech uvedených v člancích 24 a 26 SEU Radě.
- 78 Španělské království však v rámci čtvrtého žalobního důvodu neuvádí důvody, proč by k provedení čl. 9 odst. 2 napadeného nařízení byly takové jednotné podmínky nezbytné.
- 79 Tento členský stát se totiž omezuje na tvrzení, že nezbytnost takových podmínek vyplývá z ustanovení tohoto nařízení a ze stanovení jednotného poplatku pro EPJÚ, a nikoli poplatku pro každý členský stát.
- 80 Tento argument však nemůže být přijat.
- 81 Ačkoli čl. 9 odst. 1 písm. e) napadeného nařízení stanoví, že zúčastněné členské státy pověří EPO úkolem, kterým je „výběr a správa udržovacích poplatků za [EPJÚ]“, z žádného ustanovení tohoto nařízení nevyplývá, že by výše těchto udržovacích poplatků měla být pro všechny zúčastněné členské státy jednotná.
- 82 Navíc z kvalifikace napadeného nařízení jako zvláštní dohody ve smyslu článku 142 EPÚ a ze skutečnosti, kterou Španělské království nezpochybnilo, že stanovení výše udržovacích poplatků a podílů pro jejich rozdělení přísluší užšímu výboru správní rady Evropské patentové organizace, nutně

vyplývá, že veškerá nezbytná opatření k provedení čl. 9 odst. 2 napadeného nařízení musí nutně přijmout zúčastněné členské státy, a nikoli Komise nebo Rada, neboť Unie není na rozdíl od jejích členských států smluvní stranou EPÚ.

- 83 Z toho vyplývá, že Španělské království nesprávně tvrdí, že byl porušen čl. 291 odst. 2 SFEU.
- 84 Zadruhé je třeba přezkoumat argument vycházející z porušení zásad vyjádřených v rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7), který je uplatňován na podporu čtvrtého a pátého žalobního důvodu. V rámci této judikatury Soudní dvůr zejména rozhodl, že přenesení unijním orgánem na soukromý subjekt diskreční pravomoci zahrnující široký prostor pro uvážení, která může v závislosti na svém použití představovat skutečnou hospodářskou politiku, není slučitelné s požadavky Smlouvy o FEU (v tomto smyslu viz rozsudky Meroni v. Vysoký úřad, 9/56, EU:C:1958:7, s. 43, 44 a 47, jakož i Spojené království v. Parlament a Rada, C-270/12, EU:C:2014:18, body 41 a 42).
- 85 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Unie není na rozdíl od jejích členských států smluvní stranou EPÚ. Unijní normotvůrce byl tudíž oprávněn v čl. 9 odst. 2 napadeného nařízení stanovit, že zúčastněné členské státy jakožto smluvní státy EPÚ zajistí stanovení výše udržovacích poplatků a podílů pro jejich rozdělení.
- 86 Pokud jde o čl. 9 odst. 1 napadeného nařízení, z jeho znění vyplývá, že úkoly, jejichž výčet toto ustanovení podává, pověří EPO ve smyslu článku 143 EPÚ zúčastněné členské státy.
- 87 Ačkoli Španělské království tvrdí opak, unijní normotvůrce nepřenesl na zúčastněné členské státy nebo na EPO vlastní prováděcí pravomoci, které by mu příslušely na základě unijního práva, a tudíž se zásady vytýčené Soudním dvorem v rozsudku Meroni v. Vysoký úřad (9/56, EU:C:1958:7) neuplatní.
- 88 Z toho plyne, že čtvrtý a pátý žalobní důvod je třeba zamítnout.

K šestému a sedmému žalobnímu důvodu, vycházejícím z porušení zásad autonomie a jednotnosti unijního práva

Argumentace účastníků řízení

- 89 V rámci šestého žalobního důvodu Španělské království tvrdí, že zachování autonomie unijního právního řádu vyžaduje, aby žádná mezinárodní smlouva nezasahovala do samotné podstaty pravomocí Unie a jejích orgánů. Tak tomu však v projednávané věci není.
- 90 V rámci první části šestého žalobního důvodu Španělské království tvrdí, že mezi Dohodou o JPS a návrhem dohody o vytvoření jednotného systému pro řešení sporů týkajících se evropských patentů a patentů Společenství, který Soudní dvůr shledal neslučitelným s ustanoveními Smlouvy o EU a Smlouvy o FEU (posudek 1/09, EU:C:2011:123), není žádný zásadní rozdíl. Zaprvé jednotný patentový soud není součástí institucionálního a soudního systému Unie. Zadruhé Dohoda o JPS nestanoví záruky k dodržování unijního práva. I za předpokladu, že by přímá, individuální a kolektivní přičitatelnost jednání jednotného patentového soudu smluvním členským státům, a to i pro účely článků 258 SFEU, 259 SFEU a 260 SFEU, která je stanovena v článku 23 Dohody o JPS, byla se Smlouvami slučitelná, byla by v tomto ohledu nedostatečná.
- 91 V rámci druhé části uvedeného žalobního důvodu Španělské království tvrdí, že přistoupením k Dohodě o JPS zúčastněné členské státy vykonávají pravomoci, které nyní přísluší Unii, čímž jsou porušeny zásady loajální spolupráce a autonomie unijního práva. Od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost má Unie výlučnou pravomoc k uzavření mezinárodní smlouvy, pokud její uzavření může ovlivnit společná pravidla či změnit jejich působnost. Dohoda o JPS přitom ovlivňuje nařízení

č. 1215/2012 a Úmluvu o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech, podepsanou v Luganu dne 30. října 2007 (Úř. věst. L 339, s. 3), a mění jejich působnost.

- 92 Konečně, v rámci třetí části šestého žalobního důvodu Španělské království tvrdí, že z čl. 18 odst. 2 prvního pododstavce napadeného nařízení vyplývá, že použití tohoto nařízení absolutně závisí na vstupu Dohody o JPS v platnost. Článek 89 této dohody podmiňuje vstup této dohody v platnost uložením třinácté ratifikační listiny nebo listiny o přistoupení, pokud mezi nimi budou listiny tří států, v nichž bylo v platnosti nejvíce evropských patentů v roce předcházejícím roku podpisu Dohody o JPS. Z toho plyne, že účinnost pravomoci vykonávané Uníí prostřednictvím napadeného nařízení závisí na vůli členských států, které jsou stranami Dohody o JPS.
- 93 V rámci sedmého žalobního důvodu Španělské království tvrdí, že čl. 18 odst. 2 druhý pododstavec napadeného nařízení přiznává členským státům možnost jednostranně rozhodnout, zda se na ně toto nařízení bude vztahovat. Kdyby se tedy některý členský stát rozhodl, že Dohodu o JPS neratifikuje, napadené nařízení se na něj neuplatní a jednotný patentový soud nezíská na území tohoto státu výlučnou pravomoc k rozhodování o EPJÚ, takže EPJÚ nebude mít jednotný účinek ve vztahu k uvedenému členskému státu. Toto podle něj vede k porušení zásad autonomie a jednotného uplatňování unijního práva.
- 94 Parlament nejprve podotýká, že vazba mezi napadeným nařízením a Dohodou o JPS je zásadní podmínkou pro fungování EPJÚ a neporušuje unijní právo. Dohoda o JPS podle něj splňuje obě základní podmínky, které jsou vyžadovány k zajištění autonomie unijního právního řádu, neboť na jedné straně není povaha pravomocí Unie a jejích orgánů změněna, a na druhé straně uvedená dohoda Unii a jejím orgánům neukládá při výkonu jejich vnitřních pravomocí, aby unijní právní ustanovení obsažená v uvedené dohodě vykládaly určitým konkrétním způsobem.
- 95 Kromě toho vytvoření jednotného patentového soudu nezasahuje do žádné pravomoci Unie. Předně je třeba uvést, že pravomoc k vytvoření společného soudu v oblasti patentů a k vymezení rozsahu jeho pravomocí stále přísluší členským státům a nebyla výlučně svěřena Unii. Dále napadené nařízení výslovně od členských států vyžaduje, aby udělily jednotnému patentovému soudu výlučnou pravomoc. Napadené nařízení, které se zakládá na čl. 118 prvním pododstavci SFEU, výslovně členským státům umožňuje, aby v patentové oblasti přijaly ustanovení upravující výjimky z nařízení č. 1215/2012. Unijní normotvůrce kromě toho vyžaduje, aby byl vstup Dohody o JPS v platnost podmíněn nutnými změnami učiněnými unijním normotvůrcem v posledně zmíněném nařízení, pokud jde o vztah mezi tímto nařízením a uvedenou dohodou. Konečně vícero ustanovení Smlouvy o FEU podmiňuje vstup unijního sekundárního právního aktu v platnost jeho schválením členskými státy.
- 96 Parlament má dále za to, že pokud by některý členský stát odmítl Dohodu o JPS ratifikovat, což by vedlo k neaplikovatelnosti napadeného nařízení na jeho území, byl by tím porušen čl. 4 odst. 3 SEU. Tento orgán je názoru, že i kdyby existovalo riziko týkající se jednotného uplatňování napadeného nařízení, takové riziko by bylo odůvodněno potřebou zajistit účinnou soudní ochranu a dodržet zásadu právní jistoty.
- 97 Rada poukazuje na to, že politickou volbou učiněnou normotvůrcem bylo spojit EPJÚ s fungováním samostatného soudního orgánu, tj. jednotného patentového soudu, který zajišťuje ustálenost judikatury a právní jistotu. Podle Rady neexistuje žádná právní překážka, která by bránila vytvoření vazby mezi EPJÚ a jednotným patentovým soudem, jež je zmíněna v bodech 24 a 25 odůvodnění napadeného nařízení. V legislativní praxi se ostatně vyskytuje více příkladů, kdy použitelnost unijního aktu byla podmíněna událostí spadající mimo oblast působnosti tohoto aktu. Pokud jde o otázku počtu ratifikací nutných k tomu, aby Dohoda o JPS vstoupila v platnost, stanovení počtu 13 ratifikací je výsledkem vůle členských států zajistit, aby EPJÚ a jednotný patentový soud byly rychle vytvořeny.

- 98 Rada kromě toho připomíná, že čl. 18 odst. 2 napadeného nařízení stanoví výjimku pouze z čl. 3 odst. 1 a 2 a čl. 4 odst. 1 tohoto nařízení v tom smyslu, aby se jednotný účinek EPJÚ omezil na členské státy, které ratifikovaly Dohodu o JPS, přičemž zbylá ustanovení uvedeného nařízení se vztahují na všechny zúčastněné členské státy. Vzhledem k významu vazby mezi napadeným nařízením a Dohodou o JPS bylo shledáno, že se jedná o dodatečnou záruku, aby tato vazba fungovala účinně.
- 99 Vedlejší účastníci řízení, kteří se vyjádřili k šestému a sedmému žalobnímu důvodu, se ztotožňují s názorem Parlamentu a Rady.

Závěry Soudního dvora

- 100 Je třeba předeslat, že první dvě části šestého žalobního důvodu se snaží prokázat, že ustanovení Dohody o JPS nejsou slučitelná s unijním právem a dále že zúčastněné členské státy nemohou Dohodu o JPS ratifikovat, aniž by tím porušily své závazky plynoucí z unijního práva.
- 101 Je však třeba připomenout, že v rámci žaloby podané na základě článku 263 SFEU nemá Soudní dvůr pravomoc rozhodovat o legalitě mezinárodní smlouvy uzavřené členskými státy.
- 102 V rámci takové žaloby nemá unijní soud ani pravomoc rozhodovat o legalitě aktu přijatého vnitrostátním orgánem (v tomto smyslu viz rozsudek *Liivimaa Lihaveis*, C-562/12, EU:C:2014:2229, bod 48 a citovaná judikatura).
- 103 Z toho vyplývá, že první dvě části šestého žalobního důvodu musí být pro nepřípustnost odmítnuty.
- 104 Pokud jde o třetí část uvedeného žalobního důvodu, je třeba podotknout, že čl. 18 odst. 2 první pododstavec napadeného nařízení stanoví, že se toto nařízení použije „ode dne 1. ledna 2014, nebo ode dne vstupu Dohody o [JPS] v platnost, podle toho, co nastane později“.
- 105 Podle judikatury Soudního dvora přímá použitelnost nařízení, stanovená v čl. 288 druhém pododstavci SFEU, vyžaduje, aby jeho vstup v platnost a jeho použití ve prospěch nebo neprospěch právních subjektů byly nezávislé na jakémkoli opatření k provedení do vnitrostátního práva, ledaže dotčené nařízení ponechává na členských státech, aby samy přijaly právní, správní a finanční předpisy nezbytné k tomu, aby mohla být ustanovení uvedeného nařízení použita (viz rozsudky *Bussone*, 31/78, EU:C:1978:217, bod 32, a *ANAFE*, C-606/10, EU:C:2012:348, bod 72 a citovaná judikatura).
- 106 Tak je tomu v projednávané věci, neboť unijní normotvůrce sám ponechal na členských státech, aby k tomu, aby mohla být ustanovení napadeného nařízení použita, přijaly vícero opatření v právním rámci stanoveném v EPÚ a dále aby zřídily jednotný patentový soud, který je, jak je připomenuto v bodech 24 a 25 odůvodnění uvedeného nařízení, nezbytný k zajištění řádného fungování EPJÚ, ustálenosti judikatury, a tím i právní jistoty a přiměřenosti nákladů pro majitele patentů.
- 107 Pokud jde o argument Španělského království uplatněný v rámci sedmého žalobního důvodu, že čl. 18 odst. 2 druhý pododstavec napadeného nařízení přiznává členským státům možnost jednostranně rozhodnout, zda se na ně bude napadené nařízení vztahovat, vychází z chybného předpokladu, neboť toto ustanovení stanoví výjimku pouze z čl. 3 odst. 1 a 2 a čl. 4 odst. 1 napadeného nařízení, s vyloučením zbylých ustanovení uvedeného nařízení. Takováto částečná a dočasná výjimka je ostatně ospravedlněna důvody připomenutými v bodě 106 tohoto rozsudku.
- 108 Z předchozích úvah vyplývá, že šestý a sedmý žalobní důvod je třeba zamítnout.
- 109 Vzhledem ke všem výše uvedeným úvahám je třeba zamítnout žalobu v plném rozsahu, jakož i podpůrný návrh Španělského království na částečné zrušení napadeného nařízení.

K nákladům řízení

- 110 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Parlament a Rada požadovaly náhradu nákladů řízení a Španělské království nemělo ve věci úspěch, je třeba rozhodnout, že tento členský stát ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Parlamentem a Radou.
- 111 Podle čl. 140 odst. 1 téhož jednacího řádu členské státy a orgány, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Španělské království ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady vynaložené Evropským parlamentem a Radou Evropské unie.**
- 3) **Belgické království, Česká republika, Dánské království, Spolková republika Německo, Francouzská republika, Lucemburské velkovévodství, Maďarsko, Nizozemské království, Švédské království, Spojené království Velké Británie a Severního Irska a Evropská komise ponесou vlastní náklady řízení.**

Podpisy.